

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 3 Απριλίου 2019

Καθεστώς της ΕΕ εξασφαλίζει μεν επισιτιστική βοήθεια για τους απόρους, ωστόσο ο αντίκτυπός του στην κοινωνική ενσωμάτωση δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη με σαφήνεια, δηλώνουν οι ελεγκτές

Σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ) υποστηρίζει τις προσεγγίσεις που υιοθετούν τα κράτη μέλη για την ανακούφιση της φτώχειας. Ωστόσο, και αυτό το μέσο χρηματοδοτεί κατά κύριο λόγο την επισιτιστική βοήθεια και δεν εστιάζει πάντοτε στις πλέον ακραίες μορφές φτώχειας. Οι ελεγκτές της ΕΕ τονίζουν ότι δεν έχει ακόμη καταδειχθεί κατά πόσον το Ταμείο λειτουργεί ως γέφυρα που οδηγεί στην κοινωνική ενσωμάτωση.

Με χρηματοδότηση από την ΕΕ ύψους 3,8 δισεκατομμυρίων ευρώ για την περίοδο 2014-2020, το ΤΕΒΑ δεν προορίζεται να είναι απλώς ένα καθεστώς επισιτιστικής βοήθειας, καθώς προσφέρει επίσης υλική συνδρομή σε συνδυασμό με εξατομικευμένα μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης. Οι ελεγκτές αξιολόγησαν κατά πόσον ο σχεδιασμός του ΤΕΒΑ το καθιστούσε αποτελεσματικό μέσο για τη διευκόλυνση της εξόδου των απόρων από τη φτώχεια και την προώθηση της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης. Επίσης, εξέτασαν τα σχετικά προγράμματα που εφαρμόζει το Βέλγιο, η Τσεχία, η Γερμανία, η Ισπανία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Πολωνία, η Ρουμανία και η Σλοβακία.

Μολονότι το ΤΕΒΑ εμπεριέχει σαφώς τον στόχο της κοινωνικής ενσωμάτωσης, οι ελεγκτές επισήμαναν ότι παραμένει πρωτίστως ένα καθεστώς επισιτιστικής βοήθειας, με άνω του 80 % του προϋπολογισμού του να διατίθεται για την παροχή αυτής της στήριξης. Εντούτοις, η προσφορά του εκτιμάται ιδιαίτερος από όσους ενδιαφερομένους ασχολούνται με τους απόρους, ενώ και οι ίδιοι οι ελεγκτές θεωρούν το ΤΕΒΑ σημαντικό μέσο για την παροχή επισιτιστικής και υλικής στήριξης.

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η πλήρης έκθεση διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Εκπρόσωπος Τύπου

Damijan Fišer – Υπεύθυνος Τύπου

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

@EUAuditors

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Οι ελεγκτές περιγράφουν σε γενικές γραμμές τις δυνατότητες που προσφέρει το TEBA στα κράτη μέλη για τη σαφή διευκόλυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Παρ' όλα αυτά, μόνο τέσσερα εξ αυτών επέλεξαν προγράμματα που εστίαζαν σε δράσεις κοινωνικής ενσωμάτωσης, οι οποίες αντιστοιχούν μόλις στο 2,5 % των πόρων του Ταμείου. Επιπλέον, η επιτυχία των μέτρων αυτών δεν αποτελεί αντικείμενο παρακολούθησης, λόγω έλλειψης ποσοτικών δεδομένων. Για τους λόγους αυτούς, οι ελεγκτές καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι δεν έχει ακόμη προσδιοριστεί με σαφήνεια η συμβολή του Ταμείου στην ανακούφιση της φτώχειας.

«Παρά τη συνολική ευημερία της Ευρώπης, σχεδόν ένας στους τέσσερις ανθρώπους στην ΕΕ εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού», δήλωσε ο George Pufan, Μέλος του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιος για την έκθεση. «Το TEBA είναι ευπρόσδεκτο ως μέσο πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτής της απαράδεκτης κατάστασης. Ωστόσο, προκειμένου να είναι όντως αποτελεσματικό και να έχει προστιθέμενη αξία, πρέπει να εστιάζει με σαφήνεια στους πλέον ενδεείς και στις πλέον ακραίες μορφές φτώχειας.»

Η σωστή εστίαση της βοήθειας έχει καθοριστική σημασία, πολύ περισσότερο δε λόγω των περιορισμένων χρηματοδοτικών πόρων. Μόνον έτσι αυξάνεται ο αντίκτυπός της και διευκολύνεται η παρακολούθησή της. Ωστόσο, δεν καθορίζονται πάντοτε τιμές-στόχος και τα μισά από τα κράτη μέλη που αξιολογήθηκαν δεν διοχετεύουν τη βοήθεια σε κάποια συγκεκριμένη ευάλωτη ομάδα ή μορφή φτώχειας. Οι ελεγκτές προειδοποιούν ότι αυτό μπορεί να έχει ως συνέπεια τον κατακερματισμό της χρηματοδότησης.

Για την περίοδο 2021-2027, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει προτείνει την ενσωμάτωση του TEBA στο νέο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + (ΕΚΤ+). Υπό το πρίσμα αυτό, οι ελεγκτές συνιστούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη:

- να εστιάζουν καλύτερα τη βασική επισιτιστική και υλική συνδρομή στους πλέον ενδεείς·
- να περιλαμβάνουν μέτρα κοινωνικής ενσωμάτωσης υπέρ των αποδεκτών βασικής υλικής συνδρομής·
- να βελτιώσουν την αξιολόγηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των τελικών αποδεκτών της βοήθειας.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Η μείωση της φτώχειας αποτελεί βασική πολιτική συνιστώσα της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η οποία ορίζει ως στόχο την «έξοδο τουλάχιστον 20 εκατομμυρίων ανθρώπων από τον κίνδυνο της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού» μέχρι το 2020 σε σχέση με το 2008. Το 2017, 113 εκατομμύρια άνθρωποι, ή το 22,5 % του πληθυσμού της ΕΕ, εξακολουθούσαν να διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Το 2008, όταν η ΕΕ καθόρισε τον πρωταρχικό της στόχο, ο κίνδυνος αυτός απειλούσε 116 εκατομμύρια ανθρώπους. Ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος για συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες, όπως τα παιδιά και οι ηλικιωμένοι.

Η ΕΕ διαθέτει καθεστώς για την υποστήριξη των απόρων από τη δεκαετία του '80. Το πρώτο τέτοιο καθεστώς ήταν το ευρωπαϊκό πρόγραμμα διανομής τροφίμων στους απόρους. Το 2014 δημιουργήθηκε το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (TEBA), στο οποίο η Επιτροπή διέθεσε 3,8 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που συμπληρώθηκε από τις συνεισφορές των κρατών μελών για να φθάσει συνολικά τα 4,5 δισεκατομμύρια ευρώ την περίοδο 2014-2020. Σκοπός του TEBA είναι να ανακουφίσει τις μορφές της ακραίας φτώχειας με τις μεγαλύτερες

επιπτώσεις από άποψη κοινωνικού αποκλεισμού, όπως η αστεγία, η παιδική φτώχεια και η στέρηση τροφής.

Το ΕΕΣ παρουσιάζει τις ειδικές εκθέσεις του στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της ΕΕ, καθώς και σε άλλους ενδιαφερομένους, όπως τα εθνικά κοινοβούλια, παράγοντες του αντίστοιχου κλάδου και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Στη συντριπτική πλειονότητά τους, οι συστάσεις που διατυπώνουμε στις εκθέσεις μας υλοποιούνται. Το υψηλό αυτό ποσοστό αποδοχής τους αποδεικνύει τον θετικό αντίκτυπο του έργου μας στους πολίτες της ΕΕ.

Η ειδική έκθεση αριθ. 05/2019, με τίτλο «ΤΕΒΑ-Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους: πολύτιμη η στήριξή του, αλλά η συμβολή του στη μείωση της φτώχειας δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ.